

10 Αλήθειες για τη Μετανάστευση

Υπογράφουν - παρουσιάζουν οι :

Αχμετ Μοαβία - Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών
Γιονούς Μοχαμάντι - Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων
Νικόδημος Μάινα - Ασάντε
Νίκο Άγκο - Δημοσιογράφος
Έντα Γκέμι - Κοινωνική Ερευνήτρια
Άννα Τριανταφυλλίδου - European University Institute, Florence
Μίλτος Παύλου - Διευθυντής i-RED

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ - Πέμπτη 5 Απριλίου 2012 12:00
γραφεία i-RED, Λ.Ριανκούρ 64

10 ΑΛΗΘΕΙΕΣ για τη ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

- 1. Ο νόμος περί ιθαγένειας ενθάρρυνε νέες μεταναστευτικές ροές;*
- 2. Φράκτες στα σύνορα και αποτροπή*
- 3. Συνδέεται η εγκληματικότητα με τη μετανάστευση;*
- 4. Έγκλημα και υποβάθμιση στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας;*
- 5. «Λαθρομετανάστες» και «παράνομοι» μετανάστες ;*
- 6. Ρατσιστικός λόγος, αλλοίωση ειδήσεων και media*
- 7. Άσυλο και ειδικές ομάδες;*
- 8. Ελληνική μεταναστευτική πολιτική στο πλαίσιο διεθνών υποχρεώσεων και χρηματοδοτικές δυνατότητες (Ταμεία Συνόρων Προσφύγων Επιστροφών Ένταξης)*
- 9. Απελάσεις, επαναπροωθήσεις και Δουβλίνο II*
- 10. Εμβάσματα μεταναστών*

1. Ο νόμος περί ιθαγένειας ενθάρρυνε νέες μεταναστευτικές ροές:

- ◆ Η απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας απαιτεί 7 χρόνια ΝΟΜΙΜΗΣ διαμονής στη χώρα και μια σειρά από άλλες προϋποθέσεις που οι πρόσφατα εισερχόμενοι μη νόμιμοι μετανάστες δεν πληρούν. Σε καμία περίπτωση η απόκτηση ιθαγένειας δεν είναι εφικτή ή βασικός στόχος του νεοεισερχόμενου πρόσφυγα η μη νόμιμου μετανάστη.
- ◆ Από τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών προκύπτει τάση μείωσης στην παροχή ιθαγένειας μεταξύ 2010-2011 (συνολικά 909 αλλοδαποί έχουν πολιτογραφηθεί) σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.
- ◆ Η απόδοση ελληνικής ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών που γεννήθηκαν εδώ ή ζουν εδώ από πολύ μικρή ηλικία δεν σχετίζεται ουδόλως με τα θέματα της διαχείρισης της μη νόμιμης μετανάστευσης.

2. Φράκτες στα σύνορα και αποτροπή

- ◆ Οι παγκόσμιες ανισότητες δημιουργούν ισχυρές μεταναστευτικές πιέσεις στις χώρες της Ευρώπης συμπεριλαμβανόμενης και της Ελλάδας παρά την δραματική οικονομική κρίση που η χώρα αντιμετωπίζει.
- ◆ Οι υπάρχοντες πόροι (εν πολλοίς προερχόμενοι από την ΕΕ) πρέπει να διοχετευθούν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση της μη νόμιμης μετανάστευσης. Αυτή περιλαμβάνει περισσότερο την σύναψη διμερών συμφωνιών επανεισδοχής και συνεργασίας με τις χώρες προέλευσης και διέλευσης και την άσκηση πιέσεων από πλευράς ΕΕ προς την Τουρκία για να συνεργαστεί με την Ελλάδα στο θέμα αυτό.
Η συνεργασία με τις χώρες αυτές θα δημιουργήσει τη δυνατότητα να επιστραφούν κάποιοι μετανάστες (πχ. όσοι δεν έχουν δεσμούς με τη χώρα μας ή άλλη ευρωπαϊκή χώρα και δεν μπορούν να βρουν εργασία ή να συντηρηθούν νόμιμα εντός ενός ικανού διαστήματος που θα επιτρέπεται η νόμιμη παρουσία τους ώστε να καταγραφούν και να προστατευθούν από το έγκλημα προς το συμφέρον όλων) αλλά και ΚΥΡΙΩΣ να μειωθούν οι ροές και οι πιέσεις προς τη χώρα μας ήδη στην πηγή τους. Σε όποιες χώρες η επιστροφή είναι εφικτή – πχ. Βόρειας Μεσογειακής Αφρικής – η μετανάστευση και ο αποκλεισμός δυναμικών κομματιών των κοινωνιών τους στην Ευρώπη της καλπάζουσας ανεργίας δεν είναι λύση ούτε για τις κοινωνίες προέλευσης.
- ◆ Επίσης προτεραιότητα έχει η δημιουργία κέντρων υποδοχής με ανθρώπινες συνθήκες στα σύνορα και στο εσωτερικό της χώρας. Η χώρα μας έχει πληρώσει με δικαστικές καταδίκες και με την περιφρόνηση των άλλων τις φρικτές απάνθρωπες συνθήκες κράτησης παιδιών ανδρών γυναικών, που καλούνται να κοιμηθούν να ζήσουν, να φάνε και να κάνουν τις ανάγκες τους μέσα σε λιγότερο από ένα τετραγωνικό μέτρο ο καθένας..
- ◆ Χρειάζεται επίσης έλεγχος της αγοράς εργασίας με τρόπο που να τιμωρούνται παραδειγματικά οι εργοδότες που απασχολούν μη νόμιμους μετανάστες και μάλιστα σε ιδιαίτερα εκμεταλλευτικές συνθήκες.
- ◆ Τέλος η αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα ή διεθνούς προστασίας σε όσους το δικαιούνται θα τους δώσει τη δυνατότητα να μετακινηθούν προς άλλες χώρες όπου αυτοί έχουν συγγενείς ή να ζήσουν στην Ελλάδα νόμιμα.

3. Συνδέεται η εγκληματικότητα με τη μετανάστευση;

♦ Οι περισσότεροι συλληφθέντες για σοβαρά αδικήματα – κατά της ζωής, περιουσίας, ληστείες κλπ – είναι έλληνες ημεδαποί. Η συμμετοχή των αλλοδαπών στα αδικήματα αυτά είναι της τάξης του 36% και σύμφωνα με τις στατιστικές της αστυνομίας ο αριθμός των αλλοδαπών συλληφθέντων για αυτά τα αδικήματα μειώθηκε κατά το 2011. Οι μετανάστες τελούν σε μεγαλύτερο αριθμό από τους Έλληνες κυρίως τα αδικήματα της πλαστογραφίας (κατά κανόνα με πλαστούς τίτλους διαμονής) και της επαιτείας.

4. Έγκλημα και υποβάθμιση στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας;

♦ Το κέντρο της Αθήνας υποφέρει καθώς έχει εγκαταλειφθεί και υποβαθμιστεί ως περιοχή πριν έρθουν οι μετανάστες και σε κάποιο βαθμό έχει πλέον καταληφθεί από οργανωμένες εγκληματικές ομάδες. Έτσι η γη και τα ακίνητα έγιναν πιο φτηνά, οι περιοχές αυτές έχουν πλέον περιπέσει στον έλεγχο αφενός του οργανωμένου εγκλήματος (εμπόριο ναρκωτικών και πορνεία) και αφετέρου στον έλεγχο των ακροδεξιών εξτρεμιστικών ομάδων. Έλληνες συμπολίτες μας κερδοσκοπούν αφορολόγητα και απάνθρωπα στοιβάζοντας ανθρώπους σαν σακιά με ακριβό αντίτιμο (για διαμερίσματα που κανονικά θα νοικιάζονταν για 200 ευρώ ή λιγότερο, οι ιδιοκτήτες εισπράττουν 1800 ευρώ και πλέον (3 ευρώ το άτομο την ημέρα για 5 άτομα σε ένα δωμάτιο).

♦ Η προστασία των μεταναστών από την εκμετάλλευση και το έγκλημα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης όλων, ημεδαπών και αλλοδαπών στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας.

Προτεινόμενες λύσεις για το ιστορικό κέντρο της Αθήνας:

♦ **Η άμεση αξιόπιστη καταγραφή των κατηγοριών μεταναστών και η ταχεία ουσιαστική εξέταση αιτημάτων για άσυλο ή προστασία ειδικών ομάδων**, όπως πρόσφυγες, οικογένειες, γυναίκες, θύματα εμπορίας, έγκυες, παιδιά, ασθενείς, ηλικιωμένοι κλπ. και άμεση λειτουργία χώρων φιλοξενίας για αυτές τις ειδικές κατηγορίες

♦ **Η αναγνώριση και άδεια διαμονής όσων πραγματικά εργάζονται.** Σήμερα απλά συλλαμβάνονται προς απέλαση και κατόπιν αφήνονται ελεύθεροι με εντολή εγκατάλειψης της χώρας κάτι που συχνά είναι αδύνατο. Έτσι οι περισσότεροι ξανα-απασχολούνται ανασφάλιστοι ως δούλοι κυρίως σε έλληνες ατιμώρητους εργοδότες.

♦ Η πιο έντονη αστυνόμευση του οργανωμένου εγκλήματος. Η άμεση διάλυση και απόδοση ποινικών ευθυνών σε βίαιες οργανώσεις όπως η Χρυσή Αυγή που αποδεδειγμένα εδώ και πολλά χρόνια πραγματοποιούν ξυλοδαρμούς, επιθέσεις και σπέρνουν ρατσιστικό μίσος και τρόμο στους πολίτες.

♦ Η επένδυση στο κέντρο με δημόσιες υποδομές και μέσα από τη μετεγκατάσταση δημόσιων οργανισμών και κοινωνικής οικονομίας, καθώς και άλλες ανάλογες λύσεις ανάπλασης του κέντρου.

Ο συνδυασμός των παραπάνω μπορεί να αναστρέψει θεαματικά την κατάσταση στο ιστορικό κέντρο με μέγιστο οικονομικό και κοινωνικό όφελος για τη χώρα.

5. «Λαθρομετανάστες» και «παράνομοι» μετανάστες :

- ◆ **Μετανάστης** είναι εκείνος που υποχρεώνεται να μεταναστεύσει για μια καλύτερη ζωή. **Πρόσφυγας** είναι εκείνος που είναι αναγκασμένος να φύγει επειδή έχει βάσιμους φόβους για τη ζωή και την ασφάλειά του.
- ◆ **Όταν ο μετανάστης ή ο πρόσφυγας εισέλθει χωρίς νόμιμη άδεια στη χώρα δεν σημαίνει ότι είναι εγκληματίας.**
- ◆ ΟΙ περισσότεροι αν όχι σχεδόν όλοι οι μετανάστες στη χώρα μας βρέθηκαν κάποτε χωρίς νόμιμη άδεια στη χώρα παρά τη θέλησή τους λόγω έλλειψης μεταναστευτικής πολιτικής για τη διαχείριση της νόμιμης μετανάστευσης. Η ελληνική πολιτική στόχευε πάντα στην πλήρη αποτροπή της νομιμης μετανάστευσης απο τη χωρα, κάτι πρακτικά αδύνατο, οδηγώντας έτσι στην αθρόα έλευση μεταναστών χωρίς χαρτιά, με τα γνωστά προβλήματα.
- ◆ **Πολλοί μετανάστες μένουν χωρίς νόμιμα χαρτιά σε ισχύ, αφού αυτά λήξουν μετά από πολλά χρόνια νόμιμης παραμονής ως εργαζόμενοι,** είτε λόγω ελλείψεων του νόμου ή επειδή απλά απασχολούνται λιγότερο από παλιά ή μένουν άνεργοι. Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι «παράνομοι» ή εγκληματίες. Αυτοί οι μακρόχρονα διαμένοντες μετανάστες αξίζουν το σεβασμό και την υποστήριξη μιας πολιτισμένης κοινωνίας που στοχεύει στην οικονομική της ανάκαμψη και δεν περιμένει μοιρολατρικά την καταστροφή κυνηγώντας τον πιο αδύναμο.

6. Ρατσιστικός λόγος, αλλοίωση ειδήσεων και media

- ◆ Συχνά οι ειδήσεις εγκλήματος από αλλοδαπούς είναι εντελώς ατεκμηρίωτες ή παραποιημένες και παραφουσκωμένες με υπερβολές και τρομολαγνεία. Κάποτε πρόκειται για απολύτως κατασκευασμένες ψευδείς ειδήσεις με μοναδικό στόχο τη θεαματικότητα μέσα από την πρόκληση φόβου στους πολίτες.
- ◆ Οι εικόνες απαξίωσης που προβάλλονται καθημερινώς από τα ΜΜΕ με τα σκυλιά της αστυνομία να κυνηγάνε «λαθρομετανάστες» στους δρόμους της Αθήνας στο πλαίσιο των επιχειρήσεων σκούπα. Πρόσωπα μελαψών - κατά κανόνα - ανδρών με την κάμερα να εστιάζει στις χειροπέδες και στα πρόσωπά τους, προσβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο κάθε έννοια ανθρώπινης αξιοπρέπειας όχι μόνο των ιδίων αλλά κυρίως των τηλεθεατών.
- ◆ Αντιθέτως ο συνεχής τρόμος και οι επιθέσεις εναντίον των μεταναστών από οργανωμένες παραστρατιωτικές ομάδες που ξυλοκοπούν ατιμώρητα ακόμα και μέσα στα σπίτια των μεταναστών συχνά δεν αναφέρονται καθόλου ή αναφέρονται διαστρεβλωμένα.
- ◆ **Το τι αποτελεί είδηση σε σχέση με τη μετανάστευση καθορίζεται από την πολιτική ατζέντα των κομμάτων και της κυβέρνησης και όχι από την «αντικειμενική πραγματικότητα».** Οι ειδήσεις που αφορούν τις καλές πράξεις των μεταναστών, τις επιτυχημένες ιστορίες ένταξης, τα παιδιά που αριστεύουν στο σχολείο, τους καλλιτέχνες και επιστήμονες με μη ελληνική προέλευση, την συμβολή των μεταναστών στην πολιτική και πολιτιστική ζωή του τόπου- όλα αυτά αποσιωπώνται.

7. Άσυλο και ειδικές ομάδες:

♦ Η Ελλάδα είναι η ευρωπαϊκή χώρα που δεν αναγνωρίζει σχεδόν καθόλου το δικαίωμα στο άσυλο και παρέχει ελάχιστες φορές αυτό το καθεστώς σε πολύ λίγους ανθρώπους που έχουν δικαιολογημένο φόβο δίωξης στη χώρα τους. Η χώρα μας έχει επικριθεί αυστηρά από διεθνή δικαστήρια και άλλες χώρες της Ευρώπης για την απαράδεκτη στάση της στο άσυλο και στην άρνηση ή ελλιπή προστασία των ανηλίκων. **Ο νέος νόμος που ψηφίστηκε τον Γενάρη του 2011 πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή άμεσα – αυτή είναι η κρατική προτεραιότητα και όχι οι επιχειρήσεις σύλληψης αλλοδαπών στο κέντρο της Αθήνας.**

8. Ελληνική μεταναστευτική πολιτική στο πλαίσιο διεθνών υποχρεώσεων και χρηματοδοτικές δυνατότητες (Ταμεία Συνόρων Προσφύγων Επιστροφών Ένταξης)

♦ Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει διαθέσει τα τελευταία χρόνια μέσα από Ευρωπαϊκά Ταμεία εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ για την αξιοπρεπή υποδοχή των μεταναστών και την πολιτισμένη διαβίωσή τους χωρίς επιβάρυνση των πόλεων και της κοινωνίας. **Η Ελλάδα έχει αντλήσει μέρος μόνο αυτών με πολλά προβλήματα απορρόφησης. Και σε αυτό το θέμα είναι σημαντικό να δοθεί άμεση προτεραιότητα από την διοίκηση και όχι στις συλλήψεις που γίνονται κυρίως για εγχώρια προεκλογική κατανάλωση.**

9. Απελάσεις, επαναπροωθήσεις και Δουβλίνο II

♦ Η Ελλάδα δεν μπορεί να αρνείται τις ευθύνες και υποχρεώσεις της ως χώρα πρώτης υποδοχής για ανθρωπιστική φροντίδα και προστασία των μεταναστών. **Μόνο τότε θα μπορεί να ζητήσει εύλογα από τους ευρωπαίους εταίρους της ίση κατανομή βαρών και αναστολή του κανονισμού Δουβλίνο II.**

10. Εμβάσματα μεταναστών

♦ Τα εμβάσματα των μεταναστών προς τις χώρες καταγωγής, αν μη τι άλλο, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των χωρών προέλευσης και συνεπώς στη σταδιακή μείωση του αριθμού των μεταναστών που εισέρχονται στην Ελλάδα. Δεν μπορούμε και να θέλουμε λιγότερους μετανάστες και όσοι εργάζονται στην Ελλάδα και πληρώνουν τους φόρους τους να μην στέλνουν πίσω στην πατρίδα τους χρήματα. Άλλωστε επί δεκαετίες η Ελλάδα επωφελήθηκε και στηρίχθηκε από τα εμβάσματα των αποδήμων Ελλήνων στο εξωτερικό.

♦ Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι οι Αλβανοί μετανάστες που ζουν στην Ελλάδα έστειλαν με μικρά εμβάσματα το 2011 στην πατρίδα τους 800.000 ευρώ, την ίδια στιγμή που οι Έλληνες στο ίδιο έτος έβγαλαν στο εξωτερικό 36 δισεκατομμύρια ευρώ.